

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ СЕЛЯНСТВА ТА ВИВЧЕННЯ
АГРАРНОЇ ІСТОРІЇ
ЧЕРКАСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

<http://ndis.cdu.edu.ua>

ГОЛОДОМОР-ГЕНОЦИД 1932 – 1933 РР. В УКРАЇНІ
НА СТОРІНКАХ ТОГОЧАСНОЇ ГЕТЬМАНСЬКОЇ
ПРЕСИ США

д.і.н., проф. С.В. Корновенко

Науково-дослідний інститут селянства
та вивчення аграрної історії
Черкаського національного університету
імені Богдана Хмельницького

Науково-дослідний інститут селянства та вивчення аграрної історії (далі - НДІСВАІ) є науково-освітнім підрозділом Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, заснований у 2000 р. Діяльність НДІСВАІ спрямована на охорону і захист української ідентичності.

Основні напрями роботи:

науковий - формування новітнього українського фахового аграрно-історичного дискурсу, комплементарної історичної пам'яті; деконструкція ідеологем «панрусизму/руського мира»; освітній - надання необхідної освітньо-методичної допомоги для якісної підготовки здобувачів освіти всіх рівнів; проведення додаткових освітньо-просвітницьких заходів: вебінарів, онлайн-занять тощо з метою якісної підготовки конкурентоздатних здобувачів освіти всіх рівнів, підвищення кваліфікації вчителів; іміджевий - популяризація України у світовому науковому аграрно-історичному просторі шляхом організації та проведення міжнародних наукових форумів - аграрних симпозумів, реалізації грантів, видання «Українського селянина». НДІСВАІ відкритий до співпраці.

Детальніше про НДІСВАІ можна дізнатися на сайті: ndis.cdu.edu.ua

ГОЛОДОМОР 1932 – 1933 рр. В УКРАЇНІ НА СТОРІНКАХ
ГЕТЬМАНСЬКОЇ ПРЕСИ: ГАЗЕТИ «СІЧ» І «НАШ СТЯГ»

ГОЛОДОМОР 1932 – 1933 рр.

В УКРАЇНІ
НА СТОРІНКАХ
ГЕТЬМАНСЬКОЇ ПРЕСИ:
ГАЗЕТИ «СІЧ» І «НАШ СТЯГ»

«Січ» – «двоптижневик, орган українського товариства «Січ», гетьманського напрямку, виходив у Чикаго з липня 1924 до травня 1934 як продовження «Січових Вістей»; ред. О. Назарук, з 1928 р. – М. Бодрук. У 1934 р. «Січ» замінив «Наш стяг».

«Наш стяг» – часопис, що виходив у Чикаго. У 1934 – 1942 рр. видавався щотижнево як часопис Української гетьманської організації Америки. Редакційну колегію очолював О. Шаповал. Видання було правонаступником часописів «Січові вісті» та «Січ».

Під час опрацювання бібліотечних фондів Папської Української Колегії св. Йосафата у Римі нами типологізовано і введено до наукового обігу 94 різножанрових публікацій, уміщених у 61 числі часописів «Січ» і «Наш стяг» за 1932-1935 рр., що хронологічно охоплюють 15 лютого 1932 - 22 червня 1935 рр. Зазначені дописи стосувалися практично всіх аспектів «трагедії на Великій Україні».

Часописи «Січ» і «Наш стяг» є цінним першоджерелом із історії Голодомору 1932 – 1933 рр. в Україні. Вони інформували українців США, інші спільноти про Голодомор 1932 – 1933 рр. в Україні впродовж 1932 – 1935 рр., тобто чотирьох років.

Зміст матеріалів, хронологія їх друку і поширення дають підстави припустити робочу версію, що таке інформування про Голодомор 1932 – 1933 рр. в Україні на сторінках цих часописів було найдовшим у часі з-поміж інших українських діаспорних засобів масової інформації у 1930-х рр.

Матеріали, уміщені у часописах «Січ» і «Наш стяг», стосувалися широкої палітри питань гуманітарної катастрофи в тогочасній Україні.

Аналіз їхнього змістового наповнення є достатньою підставою для висновку про те, що гетьманський рух Голодомор 1932 – 1933 рр. в Україні ідентифікував як штучно влаштований радянським керівництвом геноцид українців, «нищення окремішності України».

Його складники:

- 1) колективізація та розкуркулення;
- 2) надмірні хлібозаготівлі;
- 3) фіскальна податкова політика;
- 4) примусове переселення селян;
- 5) розстріли та репресії селян;
- 6) ліквідація одноосібних селянських господарств тощо.

Наслідки:

- 1) чисельні демографічні втрати;
- 2) морально-психологічна деформація селян;
- 3) фізична деградація постраждалих від голоду;
- 4) формування нового типу селянина – «радгоспно-колгоспного» тощо.

Таким чином, упорядковані нами збірники матеріалів, що друкувалися на сторінках газет «Січ», «Наш стяг» є цінними історичними та історіографічними джерелами з історії Голодомору-геноциду 1932 – 1933 рр. в Україні. Раніше вони не були відомі як професійному середовищу істориків, так і широкій громадськості.

Їхній зміст суголосний з сучасним українським історичним дискурсом геноцидної концепції Голодомору 1932 – 1933 рр. в Україні. Вони є дієвим антидомом проти міфологем-наративів ідеології країни агресора, вагомим аргументом в обґрунтуванні геноцидного характеру Голодомору, скоєного сталінським тоталітаризмом у 1932 – 1933 рр. в Україні.

Дякую за увагу!

